

ALBA VZW brengt jongeren zonder perspectief opnieuw in beweging

Een meisje loopt in een voorziening tegen de muren op, een gezin blijft steken in een conflict, een jongen ziet na jaren in de jeugdzorg geen uitweg meer. Alba vzw laat hen stappen, zeilen of meedraaien op een boerderij, voor maanden of voor even. „We geloven in de kracht van actie.”

Jozefien VAN HUFFEL

Na 1.700 kilometer te voet haalde ze het nieuws. Een Belgische van zeventien met een moeilijk verleden kreeg felicitaties van de paus. „De kers op de taart voor Deborah en ons”, klinkt het bij Alba vzw. „Ook onderweg echter is iedereen pelgrim, geen probleemjongere. En kan eenvoudige gastvrijheid al een hele ervaring zijn.”

Begon het ooit met twee paar stapschoenen en een wandelroute, vandaag is Alba vzw een duizendpoot. De organisatie die aanvankelijk Oikoten heette en die in 1982 voor het eerst een jongere uit de bijzondere jeugdhulp en een begeleider naar Santiago de Compostela stuurde, kreeg enkele jaren geleden immers de vraag van de overheid om haar aanbod meer verscheiden te maken. Het Vlaamse Decreet Integrale Jeugdhulp zat eraan te komen, de sector werd anders gestructureerd.

„En wij pasten niet helemaal binnen de kaders”, zegt projectverantwoordelijke Sophie Boddez. „Sindsdien zijn we een Dienst Ondersteunende Begeleiding. Met ons aanbod ondersteunen we jongeren en gezinnen in begeleiding in bestaande voorzieningen. We werkten de voorbije jaren diverse nieuwe werkvormen uit.” Zo biedt Alba bijvoorbeeld avontuurlijke activiteiten aan aan gezinnen die in begeleiding zijn en time-outprojecten aan jongeren voor wie het in de voorziening waar ze wonen niet meer lukt.

De organisatie blijft echter ook bewust inzetten op werkprojecten, bijvoorbeeld op een boerderij, en op staptochten van drie maanden, ook al moet ze vandaag met minder subsidies meer doen dan enkele jaren geleden. „Lang onderweg zijn, samen in de regen stappen of werken, dat doet immers iets met een mens, daar geloven wij zeer in”, zegt Boddez. „We kunnen natuurlijk geen regen regelen, maar als de zon schijnt, gebeurt er iets anders. Er gebeurt altijd iets, waar je voort mee aan de slag kunt.”

Alba vzw laat jongeren onder meer drie maanden stappen of werken op een boerderij. „Voor mij moest er echt iets veranderen. En zo'n avontuur kan dat”, zeg een van hen. © Alba vzw

Het geloof in leren door te doen en in de werking van een totaal nieuwe omgeving, die mensen nieuwe dingen over zichzelf laat ontdekken, is echter de vi-

„Het stappen doet emoties en gedachten bewegen, je blik op je omgeving en op je geschiedenis”

sie achter alle werkvormen van Alba vzw. „Onderweg is een jongere niet langer iemand naar wie mensen afkeurend kijken, maar gewoon een stapper met een rugzak. Dat mensen hem of haar uitnodigen om bij hen te overnachten, is al een ervaring op zich”, zegt Boddez. „Ook bij een een-

daagse zeiltocht of wandeling met het gezin of enkele gezinsleden kunnen nieuwe rollen zaken duidelijk maken. Ineens kan een jongere iets beter dan de ouders en durft hij de leiding te nemen. Of misschien neemt de jongere wel altijd de leiding en de ouders nooit. De vaste begeleiders van het gezin in kwestie werken dan voort vanuit die ervaring. Waar komen patronen vandaan, wat kan anders?”

Jongeren die een time-out nodig hebben, ervaren dan weer een korte versie van ontheming, van alles achterlaten, door een week te werken of te stappen. „Tegelijk zijn ze ook heel verschillend van de lange projecten”, benadrukt Sophie Boddez.

Ruth Vandekerkhove stapte vier jaar geleden als begeleider

naar Santiago de Compostela. „Ik vergezelde Kim. De mooiste momenten waren degene waarop ik haar heel anders hoorde praten dan een maand voordien”, zegt ze. „We lagen onder een boom uit te rusten, toen ik haar vroeg welke positieve eigenschappen van zichzelf ze bij een sollicitatie wilde benadrukken. ‘Ik ben lief en sociaal’, zei ze. Verder kwam ze niet, terwijl ik zoveel in haar zag. Een maand later had zij het over mensen over wie je echt niets positiefs kunt zeggen. Ik zei dat die niet bestonden. Zelfs Gargamel, de kwelgeest van de Smurven, kun je toch bewonderen om zijn doorzettingsvermogen? We overliepen allerlei figuren, tot ik haar naam noemde en zij vrolijk al haar kwaliteiten begon op te sommen.”

„Aanvankelijk was Kim ook bang om te wandelen in het bos, langs een spoorlijn of onder hoogspanningskabels. Aan het einde was ze een planttrekker”, vervolgt Vandekerkhove. „Ze werd meer zelfstandig en daar is ze nog dankbaar voor. ‘Ik was kwaad dat ik alles alleen moest doen, maar nu ben ik er blij om, zeker als ik iets verlevends moet doen’, hoorde ik haar een keer zeggen. ‘Nu denk ik: ik stapte naar Compostela, dan kan ik toch ook bellen naar een huurmaatschappij?’”

„Jongeren krijgen op tocht dan ook veel verantwoordelijkheid”, zegt Sophie Boddez. „Misschien is de keuze tussen de jeugdtegenangenis en drie maanden stappen niet zo vrij, maar onderweg kiezen ze wel elke dag om door te zetten.” „Ik zeg niet dat ik volwassen ben, want ik mag best nog af en toe kind zijn, maar ik ben wel ouder geworden”, zegt ook Deborah (17), het meisje dat in februari naar Rome vertrok en in mei tot haar eigen verrassing paus Franciscus de hand kon schudden.

Deborah verbleef voordien in de gesloten jeugdinstituut voor meisjes in Beernem. „Ik gebruikte drugs, liep geregeld weg en had samen met anderen een meisje slagen toegebracht”, zegt ze. „Een aantal meisjes in Beernem kreeg het voorstel om met Alba te wandelen. Zij vonden dat een stom idee. Ik niet, maar mij vroegen ze niets. Ik wist dat er echt iets moest veranderen, dus schreef ik een brief.”

Nu, na de tocht, staat Deborah positiever in het leven. „Ik kan nu rustig blijven tijdens momenten van stress, geniet van kleine dingen en besef dat het leven echt mooi is.” „Alles beweegt dan ook mee als je stapt: je emoties, je gedachten je blik op de omgeving en op je geschiedenis”, vindt Ruth Vandekerkhove.

„Al onze werkvormen proberen verbindingen te herstellen”, besluit Sophie Boddez. „Met ouders, die niet geloven dat hun kind het stappen langer dan een dag uithoudt, maar die toch geprikkeld worden door de tocht en nieuwsgierig zijn hoe het zal uitdraaien. Met de hele omgeving en uiteindelijk, uiteraard, met de samenleving.”

Meer info op www.alba.be of via 016 84 67 31.